

Тамара Пушкарьова – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, головний науковий співробітник відділу STEM-освіти Інституту педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна.

Коло наукових інтересів: креативна освіта, теоретичні засади інсайт-навчання, інноваційні технології педагогічної діяльності.

✉ pushkaryovat@gmail.com

id <https://orcid.org/0000-0001-7611-9516>

Олександр Гриценко –

здобувач ступеня доктора філософії (PhD), Сумський державний педагогічний університет

імені А.С. Макаренка, м. Суми, Україна.

Коло наукових інтересів: проблеми варіативного навчання, інноваційні освітні технології, сучасні завдання підручникотворення.

✉ catamaran@ukr.net

id <https://orcid.org/0000-0001-7380-9159>

УДК 373:37.013.3:376.3:378

<https://doi.org/10.32405/2411-1317-2026-2-27-35>

Подано до редакції: 29.04.2026

Прийнято після рецензування: 09.05.2026

Затверджено до друку: 11.05.2026

Опубліковано: 29.05.2026

МІСІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ З ОГЛЯДУ НА СУЧАСНІ ІНТЕРЕСИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Анотація. Розглядаючи інноваційність освіти як дидактичний фундамент, на основі якого відбувається актуалізація, трансформація й модернізація змісту, структури або форми освітнього процесу, доречно проаналізувати ефективність новаторських ідей з огляду на потреби та побажання сучасних добувачів освіти. Таким чином, доречність і корисність інновацій у системі національної освіти залежать не стільки від уведення в педагогічну діяльність специфічних задумів, методик чи технологій, скільки від сприйняття або несприйняття ідей вчителів і викладачів їхніми сьогоднішніми учнями та студентами.

На думку В. Кременя, первинним атрибутом освітньої інновації є те, що вона слугує основним інструментом формування новітніх технологій в освітніх системах і створення унікальних моделей розвитку особистості (Кремень, 2008, с. 10). У матеріалах концепції Нової української школи (Нова українська школа, 2016) акцентовано увагу педагогів на двох взаємопов'язаних освітніх напрямках: 1) готовності вчителів і учнів до інновацій та 2) мінімізації цифрового розриву між учителем та учнями за допомогою сучасних електронних засобів навчання, що дають змогу працювати з великими масивами інформаційних відомостей та підтримують навчальний процес у режимі дистанційного спілкування.

Разом із тим маємо зважати на те, що кожен учень – це індивідуальність із барвистим набором психофізіологічних особливостей, які впливають на запити, вимоги або інтереси добувачів освіти. Оскільки наведену тезу можна вважати безсумнівним фактом, проєктування, апробування й упровадження інноваційних технологій в освітній процес закладів загальної середньої освіти мають здійснюватися в умовах масштабних досліджень відгуку учнів на запропоновані нововведення. Наведений підхід не тільки надасть педагогам актуалізовані статистичні дані, а й допоможе обрати слушні інструменти розгортання інноваційних пропозицій в контексті підвищення рівня якості освітньої діяльності.

Ключові слова: інноваційні освітні технології; сучасні запити та інтереси добувачів освіти; проблемні сегменти освітньої взаємодії.

Постановка проблеми. Сьогочасний етап розвитку суспільних відносин характеризується трансформацією орієнтирів розбудови національної освітньої системи. У заданому контексті увага педагогів акцентується на проєктуванні та впровадженні в навчальний процес таких інноваційних освітніх технологій, які дадуть кардинально підвищити рівень якості як освіти взагалі, так і освітньої діяльності зокрема. Для реалізації означених вище претензійних цілей, потрібно адаптувати традиційні методи, техніки й практики навчальної діяльності як до нагальних вимог суспільства, так і до можливостей здобувачів освіти.

Отже, з одного боку, суспільні потреби вимагають від науковців і практиків масштабування сучасних ідей, методик чи технологій у галузі освіти, а з іншого – педагогічна спільнота не може ігнорувати вподобання й прагнення здобувачів освіти, для яких, власне, має працювати весь загал освітян. У такий спосіб інновації в освіті не можуть розпочинатися та закінчуватися лише і єдино науковими дискурсами щодо пошуку ефективних шляхів удосконалення національної системи освіти. Натомість інноваційні освітні технології можуть і мають стати невід’ємною частиною осучасненого навчального процесу, в якому пізнавальна діяльність перетвориться на цікаву й творчу справу, яка не буде ні обтяжувати учнів, ні викликати в них негативних емоцій.

Отже, педагогічні інновації можуть стати істинно ефективними освітніми інструментами за тих обставин, коли комунікаційна взаємодія педагога з учнем (при особистому контакті або через електронний засіб) сприятиме покращанню ставлення здобувачів освіти до навчального процесу. У наведеному контексті інноваційні технології набувають атрибутів особистісно орієнтованих засобів навчальної діяльності, що враховують потреби й інтереси учнів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Розгляд відкритих наукових джерел надає можливість стверджувати, що проблема інноваційних технологій в освіті розглядається передусім в аспекті: освоєння педагогічних нововведень; проєктування сучасних алгоритмів навчальної діяльності; встановлення рівнів і масштабів освітніх інновацій; моніторингу процесу впровадження інноваційних технологій у практичну діяльність закладів освіти; спрямованості на розв’язання конкретних навчальних завдань; готовності вчителя або викладача до освоєння цифрових засобів; підвищення інтересу учнів до навчання.

Проблему детермінації місії інноваційних освітніх технологій з огляду на сучасні інтереси здобувачів освіти досліджували: І. Дичківська, О. Дубасенюк, І. Зязюн, В. Кремень, І. Коновальчук, В. Кушнір, В. Луговий, О. Мармаза, О. Пометун, В. Огнев’юк, В. Радкевич, О. Савченко, Г. Сиротинко, С. Сисоєва, Т. Сулима, В. Ткаченко, В. Уруський, В. Химинець, Ю. Шапран, М. Швардак, С. Юрочко, Т. Якимович, О. Янкович та ін., котрі розглядали проблеми освітньої діяльності, пов’язані з інноваціями в галузі освіти.

Водночас дотепер залишається недостатньо розробленою проблематика з дослідження кореляційного зв’язку між вимогами суспільства щодо складання, коригування й упровадження інноваційних освітніх технологій і можливостями здобувачів освіти сприймати запропоновані нововведення. Цей підхід має на меті створення ефективних інструментів масштабування інноваційних проєктів з огляду на суб’єктивні потреби сучасних здобувачів освіти.

Мета статті полягає в кореляційному аналізі ефективності інноваційних освітніх технологій та відгуку на такі нововведення сучасних здобувачів освіти з огляду на їхні інтереси, бажання чи прагнення.

Методи дослідження. Для всебічного аналізу сформульованої мети представленого дослідження було використано науково-методичні практики, що у своїй основі передбачають застосування технік системного підходу. Базовими методами цієї розвідки вважаються: метод аналізу розроблених для системи освіти інноваційних технологій; метод зіставлення потенціалу інноваційних технологій та можливостей учасників навчального процесу; метод узагальнення інформаційних відомостей та метод моделювання системних процесів.

Результати та обговорення. Аналізуючи феномен зміни інтересів учнів у добу інформаційно-комп'ютерних і квантово-біогенних технологій, доцільно детально розглянути окремі проблемні сегменти в аспекті зміни умов діяльності новітнього покоління людей (дітей), які, на думку В. Кременя, стають носіями оригінальних, неймовірних, інноваційних задумів у системі нової реальності на історичному часовому відтинку еволюційного розвитку (Кремень, 2012, с. 7-9). Проблемний сегмент у цьому випадку будемо розуміти як частину або ділянку в системі життєдіяльності людини (дитини), що потребує для виконання певних завдань відмови від старих методів, підходів або засобів та винаходження сучасних прийомів, технік і способів. У цьому світобаченні й народжується усвідомлення необхідності створення інноваційного освітнього простору, де гідне місце буде справедливо відведено неокласичним освітнім технологіям.

Проблемний сегмент щодо взаємодії з навчальною літературою. У наш час не є дивиною той факт, що чимала кількість людей, і особливо молодих людей, не полюбають мати справу з друкованою книжкою через брак часу на перегляд значного обсягу друкованих текстів і клопіт із переміщенням об'ємних фоліантів під час мандрівок до місця роботи або навчання. У наші дні здобувачі освіти дедалі частіше переглядають короткі тексти на екранах мобільних пристроїв або використовують інтернет-ресурси. Разом із тим процес читання, на думку користувачів глобальної мережі (Читання книжок, 2025), – це марнування часу й украй неефективний спосіб вчитися, а зміст більшості книжок, у їхньому розумінні можна з легкістю спростити до кількох абзаців або навіть зменшити до двох-трьох основних пунктів. Отже, читання, у трактуванні певної аудиторії здобувачів освіти, є нині неефективним інструментом освітньої діяльності в контексті отримання необхідних відомостей. Підтвердженням цього виступають результати досліджень групи «Info Sapiens», згідно з якими категорія читачів віком від 16 до 19 років становить тільки 5% загальної кількості читацької аудиторії, що засвідчує ставлення молоді до книги (Аналітичний звіт, 2023, с. 9).

Не маючи намірів сперечатися з учнями або студентами, підкреслимо лише, що вони, мабуть, підсвідомо вважають можливість отримати відомості з власного смартфона раціональнішою ідеєю, ніж відшукувати їх у масиві інформаційних матеріалів на сторінках друкованої книжки. Отже, можна багато дискутувати про користь взаємодії з навчальною літературою, але заперечувати привабливість сучасних гаджетів також немає сенсу. Згідно з міркуваннями В. Кременя, у сучасну епоху процес читання, як, власне, й техніки написання тексту або його прослуховування, не вважаються дієвими формами отримання необхідної інформації (Кремень, 2012, с. 9) через малу спроможність чи недостатню швидкість зорових та слухових каналів організму людини. У такій ситуації активна молодь, підсвідомо бажаючи отримати якомога більший обсяг інформації за щонайменший проміжок часу, шукає інші шляхи й формати ознайомлення з пластами назбираної людством інформації.

Водночас слід зауважити, що учні базової й особливо початкової школи, хоча й мають неабияку пристрасть до яскравих та кмітливих гаджетів, за рівнем набутого досвіду й психофізіологічного розвитку поки не можуть обходитися без допомоги вчителя у процесі провадження навчальної діяльності, зокрема й під час взаємодії з навчальною літературою та іншими інтерактивними засобами чи приладами, використовуваними в сучасній освітній практиці.

Таким чином, цілком актуально стверджувати, що інноваційна навчальна книга, представлена в сучасному та зручному форматі, має виконувати функцію комунікативного посередника між учнями та вчителем (Пушкарьова & Гриценко, 2023, с. 160). Разом із тим С. Гончаренко акцентує увагу на тому, що переважна більшість підручників, що функціонують нині, як за змістом, так і за формою являють собою догматичний засіб навчання, придатний лише та єдино для заучування і запам'ятовування. Крім того, практично вся навчальна література занадто перевантажена застарілою чи нецікавою для учнів інформацією й конче потребує оосучаснення її змісту та форми (Гончаренко, 2008, с. 6).

Прикінцеві висновки. З огляду на надто великі обсяги навчального матеріалу, який може бути (а може й не бути) цікавим для учнів початкової та базової школи, доречно:

- проєктувати одночасно як макети друкованої навчальної літератури, так і їхні електронні версії з переведеними в цифрову форму завданнями;
- розробляти змістовно розважливі, досконало виготовлені й технологічно комфортні навчальні книги на основі блочно-модульного підходу;
- стимулювати навчальну й творчу активність учнів шляхом застосування в освітньому процесі мультимедійних форматів надання інформації;
- збагачувати різнофункціональні спроможності навчальних засобів через використання потенціалу штучного інтелекту та інших онлайн-сервісів;
- розвивати в учнів практичні навички користування засобами навчальної діяльності з метою самостійного засвоєння потрібної інформації.

Проблемний сегмент щодо форми отримання корисної інформації. У низці сучасних форм та методів передавання-отримання інформаційних відомостей доречно виокремити такі найбільш актуальні напрями:

✓ *Застосування візуальної трансляції навчальної інформації.*

В епоху інформатизованого суспільства близько 90% сучасної інформації сприймається суб'єктами пізнання через візуальні канали (Безуглий, 2014, с. 9), оскільки відбулися суттєві зміни в системах, які призначені для унаочнення або трансляції навчально-інформаційних матеріалів та функціонування яких є тісно пов'язаним із зоровим сприйняттям чи візуальним мисленням. Таким чином, завдяки можливостям візуалізації, чималі обсяги інформації можна представити в лаконічно-згорнутій формі, що, своєю чергою, сприяє інтенсифікації освітньої діяльності. Зважаючи на це, у педагогічній діяльності відбувається інтенсивний пошук візуальних технік передавання навчальної інформації через знаки, графі, формули, символи, таблиці й матриці, які, з одного боку, повинні стимулювати реалізацію в учнів психічно-пізнавальних ефектів, а з іншого – сприяти до хвилеподібного зростання творчо-пізнавальної активності.

✓ *Використання технологій електронної освіти (e-Learning).*

Відповідно до прогнозів маркетингового центру «IDC» на європейському ринку надання інформаційних послуг для організації навчання в режимі онлайн у Нідерландах та Швеції більше чверті здобувачів освіти звертаються до мережі інтерактивних комунікацій. У Великій Британії цей показник сягає 50%, тоді як у США та Китаї він становить 77%, а в Ісландії є більшим за 98%. В Україні індекс інтернет-активності здобувачів освіти перебуває на рівні 34% (Пасмор, 2013, с. 68). Отже, масштабоване використання електронних технологій в освітньому процесі тільки підтверджує їхню затребуваність в організації та поширенні досвіду зі створення інформаційного середовища, яке має бути опорою в залученні цифрових ресурсів до розв'язання педагогічних завдань.

Технології електронної освіти є альтернативними варіантами традиційних методів організації класно-урочних занять (Технології дистанційного навчання, 2024). У такий спосіб дослідження, які проводилися в наукових закладах США, свідчать про щорічне зростання на 18% чисельності учнів або студентів, що залучаються до електронного навчання (Опушко & Ланова, 2023, с. 64), в умовах якого доставлення навчального контенту споживачу здійснюється через комп'ютер з використанням стандартних або інноваційних програмних сервісів (Rosenberg, 2007). Отже, технології електронного навчання завбачують певну організаційну конструкцію освітнього процесу, в якій його учасники проводять індивідуальну взаємодію між собою в синхронному або асинхронному часових режимах через електронні транспортні системи з доставлення засобів навчання й будь-яких інших інформаційних об'єктів, сервісів комп'ютерної мережі Інтернет або технологій інформаційно-комунікативної взаємодії (Биков, 2009, с. 82-84).

Таки чином, застосовуючи в освітній діяльності класичну гаму елементів передачі інформаційних відомостей (знаки, цифри, графіки, таблиці, малюнки), неокласичні техно-

логії електронної освіти підтримують індивідуальний формат навчання, в процесі якого здобувачі освіти сприймають у прийнятному для них темпі лише ту інформацію, яка їм на сьогодні потрібна в контексті розв'язання предметних завдань, зумовлених тематикою заняття.

✓ *Заведення в освітній процес ітеративних засобів навчання*

Однією з ключових переваг технології електронної або цифрової освіти є її інтерактивність, тобто спроможність системи, пристрою чи контенту взаємодіяти з учнем у діалоговому режимі реального часу (*real-time processing*), коли на запит здобувача освіти з боку комп'ютерної системи практично одразу формується сповіщення (Сучасний словник іншомовних слів, 2006, с. 309). Цей порядок спілкування передбачає двосторонній взаємозв'язок (діалог), у процесі якого користувач електронного смартфона або комп'ютера не стільки консумує (споживає, розглядає та використовує) інформацію, скільки бере активну участь в опрацьованні навчальної інформації за допомогою таких сучасних інструментів, як мультиточкові столи, інтерактивні парти чи сенсорні дошки, що приходять на заміну вже доволі традиційним смартфонам і планшетам.

Результати використання інтерактивних навчальних засобів чи пристроїв демонструють їхню суттєву перевагу порівняно з візуальними або вербальними освітніми ресурсами. Застосування інтерактивних технологій дає змогу зробити освітній процес більш захопливим і ефективним, тоді як опанування невеликих за обсягом модулів, квантів і порцій інформації має чергуватися з виконанням практикоорієнтованих інтерактивних завдань, що мають сприяти вдумливому засвоєнню учнями навчальної інформації.

Апогеєм розвитку інтерактивних засобів навчання на сьогодні слід вважати проектування та застосування інтерактивних класів або сенсорних навчальних кімнат, що вбачає кінцевою метою перенесення учнів у віртуальний простір навколишнього довкілля. Словосполучення «віртуальний освітній простір» характеризує доволі новий феномен у системі пізнавальної діяльності учнів, що в цьому контексті спирається на комплексне поєднання різномодульних електронних ресурсів, цифрових неокласичних технологій і суб'єктів педагогічної взаємодії в структурі закладу освіти чи поза його межами (Яремчук & Сниця, 2021, с. 230). Таким чином, здобувачі освіти в межах віртуального простору є головними замовниками та основними споживачами освітніх електронних сервісів, зокрема й послуг із розширення власного інформаційного забезпечення.

Прикінцеві висновки. Для вдосконалення форм і технік передавання-отримання інформаційних відомостей у теперішній системі національної освіти доцільно:

- використовувати технології електронної освіти під час навчання учнів у режимі онлайн в умовах пандемій або інших небезпечних станів;
- розширювати й оновлювати діючу мережу комп'ютерного забезпечення закладів освіти із залученням інноваційних програмних сервісів;
- застосовувати в освітньому процесі інтерактивні парти, сенсорні дошки чи мультиточкові столи для поживлення навчального процесу.

Проблемний сегмент щодо відкритого цифрового простору. Не є відкриттям той факт, що зміна політичних, економічних і соціальних умов життєдіяльності національної спільноти обов'язково зумовлює зміни чи трансформації в структурі освітнього простору з його технологічною базою, зокрема технологією цифрового забезпечення навчального процесу. Відповідно до положень Концепції розвитку цифрових компетентностей суттєвим завданням сучасної освіти є здобуття особистістю цифрової освіти з використанням нових освітніх технологій та цифрових освітніх ресурсів, спрямованих на підвищення рівня цифрових навичок та/або цифрових компетентностей учасників освітнього процесу (Кабінет Міністрів України, 2021). Отже, завдання проектування цифрового освітнього простору зводиться до створення цілісного цифрового обшару, який об'єднує всіх суб'єктів освітньої й наукової діяльності та забезпечує їм можливість безбар'єрної й відкритої комунікації.

Інформаційна доступність соціальних відкритих систем допомагає укласти довірчі та прилюдні відносини між суб'єктами на основі принципу відкритості. При цьому вільний режим доступу до інформаційно-ресурсних сайтів дає змогу не лише збагатити культурний рівень учнів закладів загальної середньої освіти, а й пробудити в них інтерес до неперервної освіти через застосування сучасних цифрових технологій чи глобальної мережі Інтернет. Таким чином, відкритість суспільних відносин сприяє формуванню відкритого суспільства, тобто такої динамічної та творчої системної організації, суб'єкти якої чутливі до змін чи викликів, сповнені духом індивідуальної ініціативи, раціоналізму й критики, а також схильні до прагматичної самооцінки та рефлексії.

Аналізуючи наукові розвідки, можна вважати, що в загальному контексті вислів «принцип відкритості» можна визначати як ключову ознаку чи провідну характеристику відповідної системної організації або її окремих складників, які забезпечують доступність та прилюдність системних ресурсів, продуктів чи сервісів для всіх активних суб'єктів (Пушкарьова & Коваль-Мазюта, 2023, с. 69). Отже, принцип відкритості є інформаційно-комунікативною засадою в процесі набуття заінтересованим споживачем необхідних ресурсів (матеріальних носіїв або інформаційних відомостей) у публічному освітньому просторі. Саме таким, відповідним чином організований освітній простір доречно визнати відкритим цифровим простором або відкритою системною організацією, що комплектує й транслює відповіді на запитання користувачів із будь-якої проблемної тематики в межах накопиченої людством системної інформації в різних сферах наукових знань чи практичного досвіду на певний момент часу.

Прикінцеві висновки. Для ефективного функціонування відкритого цифрового простору на тлі реформаторських перетворень у системі національної освіти, є слушним:

- здійснювати необхідні реформи в системі освіти, аби цифровий освітній простір набував атрибутів сучасного, доступного та відкритого обшару;
- дотримуватися продуктивної й поміркованої стратегії щодо оволодіння цифровими компетентностями з боку всіх учасників освітньої взаємодії;
- гарантувати вільний режим доступу до інформаційних ресурсів із метою пробудження в учнів зацікавленості до сучасних цифрових технологій.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Підсумовуючи наведені вище судження, доречно зазначити, що впровадження інноваційних технологій у навчальний процес – це своєчасний і необхідний крок в аспекті формування в здобувачів освіти цифрових навичок ХХІ століття. Разом із тим запровадження інновацій у системі національної освіти визначається ключовим фактором, який дає змогу здобувачам освіти успішно пристосовуватися до глобальних викликів сьогодення з огляду на їхні інтереси, бажання та прагнення.

Узгоджуючи спроможності цифрових сервісів інноваційних технологій та можливості суб'єктів освітнього процесу, система національної освіти, з одного боку, забезпечує рівний доступ до електронних технологій і глобальної мережі Інтернет загалом здобувачів освіти, а з іншого – робить можливим персоналізоване навчання в умовах дистанційного режиму чи режиму онлайн. У такому контексті інноваційні технології демонструють суттєвий потенціал, що слушно може бути використаний для розширення педагогічного досвіду та розгортання передових новацій у закладах загальної середньої освіти.

Використані джерела

- Аналітичний звіт. (2023). За результатами всеукраїнського соціологічного дослідження в межах проекту «Підтримка промоції читання в Україні» «Підтримка промоції читання в Україні». https://www.sapiens.com.ua/publications/socpol-research/288/%D0%A7%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3_%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82%2011-10-2023.pdf
- Безуглий, Д. С. (2014). Прийоми візуального подання навчальної інформації. *Фізико-математична освіта*, 2 (3), 7-15.
- Биков, В. Ю. (2009). *Моделі організаційних систем відкритої освіти*. Атіка.
- Гончаренко, С. У. (2008). Дидактичні функції підручника. *Професійно-технічна освіта*, 2, 6-8.
- Кабінет Міністрів України. (2021). *Концепція розвитку цифрових компетентностей* (Розпорядження № 167). <https://zakon.rada.gov.ua/go/167-2021-%D1%80>
- Кремень, В. Г. (2008). Інновація в контексті науки і освітньої практики. У Зязюн, І. А., & Ничкало, Н. Г. *Педагогічна освіта і освіта дорослих: європейський вимір* (Збірник наукових праць) (с. 8-16).
- Кремень, В.Г. (2012). Інноваційність і освіта. *Рідна школа*, (4-5), 7-12.
- Нова українська школа. (2016). *Концептуальні засади реформування середньої школи*. Київ: МОН України.
- Опушко, Н. Р., & Ланова, Л. М. (2023). Електронне навчання як інноваційна технологія підготовки майбутніх учителів технологій. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методику навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, (69), 62-70. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2023-69-62-70>
- Пасмор, Ю. В. (2013). Інтерактивні форми навчання крізь призму інформаційно-комунікаційних технологій. *Право та інновації*, (4), 65-77.
- Пушкарьова, Т. О., & Гриценко, О. П. (2023). Інноваційний потенціал сучасного підручника в умовах реформування системи освіти. *Проблеми сучасного підручника*, (30), 159-169. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2023-30-159-169>
- Пушкарьова, Т.О. & Коваль-Мазюта, М.Ю. (2023). Проблеми формування освітнього простору об'єднаної територіальної громади сільської місцевості. *Український педагогічний журнал*, (1), 66-74. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-1-66-74>
- Сучасний словник іншомовних слів. (2006). Київ: Довіра.
- Технології дистанційного навчання. (2024). *Освіта UA*. osvita.ua/school
- Читання книжок – це страшенно неефективний спосіб вчитися. (2025). *Активні переклади*. URL: reddit.com/t/unpopularopinion/03/11/2025.
- Яремчук, Н. & Сениця, Н. (2021). Шляхи формування віртуального освітнього простору закладу вищої освіти. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*, (35), 227-235. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.242598>
- Rosenberg, M. (2007). Beyond E-Learning: New Approaches to Managing and Delivering Organizational Knowledge. In *ASTD International Conference*. Atlanta.

References

- Analitychnyi zvit. (2023). *Za rezultatamy vseukrainskoho sotsiologichnoho doslidzhennia v mezhakh proiektu «Pidtrymkapromotsii chytannia v Ukraini» «Pidtrymkapromotsii chytannia v Ukraini»*. https://www.sapiens.com.ua/publications/socpol-research/288/%D0%A7%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3_%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82%2011-10-2023.pdf (in Ukrainian).
- Bezuhlyi, D. S. (2014). Priyomy vizualnoho podannia navchalnoi informatsii. *Fyzyko-matematychna osvita*, 2 (3), 7-15 (in Ukrainian).
- Bykov, V. Yu. (2009). *Modeli orhanizatsiinykh system vidkrytoi osvity*. Atika (in Ukrainian).
- Chytannia knyzhok – tse strashenno neefektyvnyi sposib vchytysia. (2025). *Aktyvni perekłady*. URL: reddit.com/t/unpopularopinion/03/11/2025 (in Ukrainian).

- Honcharenko, S. U. (2008). *Dydaktychni funktsii pidruchnyka. Profesiino-tehnichna osvita*, 2, 6-8 (in Ukrainian).
- Kabinet Ministriv Ukrainy. (2021). *Kontseptsiia rozvytku tsyfrovyykh kompetentnosti* (Rozporiadzhennia № 167). <https://zakon.rada.gov.ua/go/167-2021-%D1%80> (in Ukrainian).
- Kremen, V. H. (2008). Innovatsiia v konteksti nauky i osvithoi praktyky. In Ziaziun, I. A., & Nychkalo, N. H. (Eds.). *Pedahohichna osvita i osvita doroslykh: yevropeyskyi vymir* (Zbirnyk naukovykh prats) (s. 8-16) (in Ukrainian).
- Kremen, V.H. (2012). Innovatsiiniist i osvita. *Ridna shkola*, (4-5), 7-12 (in Ukrainian).
- Nova ukrainska shkola. (2016). *Kontseptualni zasady reformuvannia serednoi shkoly*. Kyiv: MON Ukrainy (in Ukrainian).
- Opushko, N. R., & Lanova, L. M. (2023). Elektronne navchannia yak innovatsiina tekhnolohiia pidhotovky maibutnikh uchyteliv tekhnolohii. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metody navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy*, (69), 62-70. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2023-69-62-70> (in Ukrainian).
- Pasmor, Yu. V. (2013). Interaktyvni formy navchannia kriz pryzmu informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii. *Pravo ta innovatsii*, (4), 65-77 (in Ukrainian).
- Pushkarova, T. O., & Hrytsenko, O. P. (2023). Innovatsiinyi potentsial suchasnoho pidruchnyka v umovakh reformuvannia systemy osvity. *Problemy suchasnoho pidruchnyka*, (30), 159-169. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2023-30-159-169> (in Ukrainian).
- Pushkarova, T.O. & Koval-Maziuta, M.Iu. (2023). Problemy formuvannia osvitnoho prostoru obiednanoi terytorialnoi hromady silskoi mistsevosti. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*, (1), 66-74. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-1-66-74> (in Ukrainian).
- Rosenberg, M. (2007). Beyond E-Learning: New Approaches to Managing and Delivering Organizational Knowledge. In *ASTD International Conference*. Atlanta (in English).
- Suchasnyi slovnyk inshomovnykh sliv. (2006). Kyiv: Dovira (in Ukrainian).
- Tekhnolohii dystantsiinoho navchannia. (2024). *Osvita UA*. osvita.ua/school (in Ukrainian).
- Yaremchuk, N. & Senytsia, N. (2021). Shliakhy formuvannia virtualnoho osvitnoho prostoru zakladu vyshchoi osvity. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia pedahohichna*, (35), 227-235. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.242598> (in Ukrainian).

Tamara Pushkarova, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Full Member (Academician) of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Chief Researcher of the STEM Education Department of the Institute of Pedagogy of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

Research interests: creative education, theoretical foundations of insight-based learning, innovative technologies in pedagogical activity.

Oleksandr Hrytsenko, PhD student, Sumy Makarenko State Pedagogical University, Sumy, Ukraine.

Research interests: problems of differentiated (variable) learning, innovative educational technologies, and contemporary challenges of textbook development.

THE MISSION OF INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN VIEW OF CONTEMPORARY LEARNERS' INTERESTS

Abstract. Considering the innovativeness of education as a fundamental didactic basis upon which the actualization, transformation, and modernization of the content, structure, or form of the educational process take place, it is appropriate to analyze the effectiveness of innovative ideas considering the needs and preferences of contemporary learners. Thus, the relevance and usefulness of innovations in the national education system depend not so much on the introduction of specific concepts, methods, or technologies into pedagogical practice, but rather on the acceptance or rejection of these ideas by today's pupils and students.

According to V. Kremen, a primary attribute of educational innovation is that it serves as a key instrument for the formation of advanced technologies in educational systems and for the creation of unique models of personal development (Kremen, 2008, p. 10). The materials of the New Ukrainian School Concept (2016) emphasize two interrelated educational directions: (1) the readiness of teachers and students for innovation, and (2) the minimization of the digital gap between teachers and learners through the use of modern electronic learning tools that enable work with large volumes of information and support the educational process in an online communication mode.

At the same time, it should be taken into account that each learner is an individual with a diverse set of psychophysiological characteristics that influence their needs, expectations, and interests. Since this statement can be considered indisputable, the design, testing, and implementation of innovative technologies in the educational process of general secondary education institutions should be carried out under conditions of large-scale research into students' responses to the proposed innovations. This approach will not only provide educators with up-to-date statistical data but will also help them select appropriate tools for implementing innovative initiatives in the context of improving the quality of educational activities.

By aligning the capabilities of digital services within innovative technologies with the capacities of participants in the educational process, the national education system, on the one hand, ensures equal access to electronic technologies and global Internet resources for all learners, while on the other hand, enables personalized learning online formats. In this context, innovative technologies demonstrate significant potential that can be effectively used to expand pedagogical experience and implement advanced innovations in general secondary education institutions.

Keywords: innovative educational technologies; contemporary learners' needs and interests; problematic segments of educational interaction.